

Udskriftsdato: 22. februar 2021

KEN nr 9120 af 27/04/2011 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 11-70/53

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 11-70/53

Pressenævnets kendelse i sag nr. 11-70/53

Resumé

Klager – direktøren for Dansk HøreCenter – klagede over udsendelsen ”Operation X: Når ører bliver til kroner” på TV 2.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at det ligger uden for nævnets kompetence at vurdere, hvilke undersøgelser Dansk HøreCenter er ansvarlige for, og hvorvidt lokaler og personale opfylder eventuelle faglige retningslinjer for gennemførelsen af en høretest. Disse forhold behandles derfor ikke.

På baggrund af Rigsrevisionens ”Notat til Statsrevisorerne om tilskud til privat høreapparatbehandling” af november 2010 lægges det til grund, at undersøgelser i 2007 påviste, at den gennemsnitlige samlede udgift til høreapparatbehandling i det offentlige var højere end tilskuddet til behandling i privat regi. Det oplyses ikke i udsendelsen, at behandlingen hos Dansk HøreCenter eller andre privatklinikker er dyrere pr. samlede behandling. I udsendelsen vurderes en eventuel overbehandling og derved øgede tilskudsomkostninger. Nævnet finder ikke grundlag for at kritisere TV 2 for at gengive oplysninger fra Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA) og Københavns Kommunes rapporter. Nævnet finder heller ikke grundlag for at kritisere TV 2 for at bringe Erik Fabrins vurderinger af årsagerne til stigningen i antallet af høreapparater og begrebet ”skuffehøreapparater” uden at inddrage yderligere forklaringer herpå.

Efter det oplyste viser TV 2 et høreapparat, der ikke er identisk med det høreapparat, som Dansk HøreCenter udleverede til TV 2s testperson. Ifølge TV 2s oplysninger var det muligt for en privat høreklinik at anskaffe et høreapparat med identiske funktioner til 2.200 kroner inklusive moms. Nævnet har ikke mulighed for at vurdere, om kvaliteten og prisen af det viste høreapparat adskiller sig fra Dansk HøreCenters, og udtaler på denne baggrund ikke kritik af prisoplysningen.

Vedrørende optagelserne foretaget med skjult kamera hos Dansk HøreCenter bemærker Pressenævnet, at det som udgangspunkt er betænkeligt at bringe oplysninger indhentet med skjult kamera. Når der som her ikke er indhentet et efterfølgende samtykke til offentliggørelse af optagelserne, følger det af nævnets praksis, at offentliggørelsen skal tjene en samfundsmæssig interesse, der klart overstiger hensynet til den eller de personer, der er optaget med skjult kamera, og at den nødvendige journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kan skaffes på anden måde.

Pressenævnet finder, at det er af væsentlig samfundsmæssig interesse i at belyse tilskudsordningens funktion, herunder hvorvidt private høreklinikker behandler hørepatienter i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens vejledninger (vejledning nr. 9096 af 3. marts 2009 om høreapparatbehandling).

Ved bedømmelse af om offentliggørelsen af optagelserne indhentet med skjult kamera var berettiget, har nævnet på den ene side lagt vægt på, at det af optagelserne hos høreklinikken i København fremgår, at Dansk HøreCenter er bekendt med indholdet af Sundhedsstyrelsens vejledning, men alligevel er villige til at indsende en anmodning om tilskud på kundens vegne. Medarbejderen oplyser således, at der ifølge Sundhedsstyrelsens vejledning ikke tilkendes tilskud til høreapparater til personer med tinnitus. På den anden side finder nævnet det tvivlsomt, at dokumentationen kun

kunne indhentes med brugen af skjult kamera. [Klager] kommenterer – og vedgår – Dansk HøreCenters praksis.

Efter en samlet vurdering finder nævnet ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at hensynet til [Klager] og Dansk HøreCenter overstiger den offentlige interesse, og nævnet udtaler på denne baggrund ikke kritik af TV 2 for at offentliggøre optagelserne. Nævnet bemærker, at de menige medarbejdere, der optræder i udsendelsen er sløret.

[Klager] kommenterer i udsendelsen optagelserne indhentet med skjult kamera, Agnete Parvings vurdering af Dansk HøreCenters behandling og de tidligere ansattes oplysninger om salgsprognoser og -tal. Nævnet udtaler herefter ikke kritik af TV 2 for ikke at indhente klagers kommentar til oplysningerne, der således ikke fremstår uimodsagt. Pressenævnet har ikke mulighed for at pålægge udlevering af råmateriale, hvorfor nævnet ikke kan tage stilling til, hvorvidt TV 2 har udeladt væsentlige udtalelser fra [Klager]. Det fremgår af klagers kommentarer, at han er bekendt med indholdet af de skjulte optagelser, og nævnet udtaler på denne baggrund ikke kritik af TV 2 for ikke at afspille optagelserne indhentet i Århus for [Klager].

Agnete Parving var ansat af Københavns Kommune, der kan bevillige tilskud til høreapparater. Dette forhold gav TV 2 anledning til at udvise agtpågivenhed over for hendes udtalelser. Agnete Parvings baggrund og tilhørsforhold fremgår af udsendelsen, så seeren har mulighed for at forholde sig til hendes troværdighed. Nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at TV 2 ikke har udvist den fornødne kildekritik ved at bringe Agnete Parvings kommentarer og vurderinger.

Nævnet finder heller ikke grundlag for at fastslå, at TV 2 har tilsidesat god presseskik ved at bringe de øvrige kilders udtalelser eller i øvrigt.

Indehaver af Dansk HøreCenter, [Klager], har klaget til Pressenævnet over en udsendelse på TV 2 den 19. oktober 2010, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

TV 2 sendte den 19. oktober 2010 udsendelsen ”*Operation X: Når ører bliver til kroner*”. Udsendelsen var kritisk over for private høreklinikkers udlevering af høreapparater, herunder Dansk HøreCenter og Auri.

I udsendelsen fortælles det, at der i år 2000 blev indført tilskudsregler, således at borgere, der købte høreapparater fra private høreklinikker var tilskudsberettigede, hvis de opfyldte betingelserne for at få et høreapparat. Dette skulle være medvirkende til at nedbringe ventetiden på et høreapparat. Siden er udlevering af høreapparater steget med 80 procent.

Via tilskudsordningen har private høreklinikker siden 2000 samlet modtaget 1,7 milliarder kroner i tilskud, heraf 420 millioner kroner i 2009. I 2002 blev tilskuddet forhøjet fra 3.000 kroner til ca. 5.000 kroner pr. høreapparat. Af udsendelsen fremgår bl.a. følgende:

”*Studievært*: Men at det er gratis for patienten betyder jo ikke, at det er gratis for os som samfund. Faktisk brugte vi sidste år 420 millioner kroner i offentlige tilskud til private høreklinikker. Og de penge, er der nogen, der mener, er dårligt givet ud.

Speak: Kommunernes Landsforening repræsenterer kommunerne rundt om i landet. Dem, der skal punge ud med de 420 millioner kroner om året.

Studievært: Hvad kan denne her stigning i antallet af udlevede høreapparater være et udtryk for, tror du?

Erik Fabrin, næstformand, Kommunernes Landsforening: Jamen, det kan jo rent faktisk være et udtryk for, at der er et stigende behov, men det kan også være et udtryk for, at der er nogen, der har en ganske god forretning ud af at sælge høreapparater.

Studievært: Tror du ligefrem, at der er nogen, der kan misbruge den her tilskudsordning?

Erik Farin: Det er en så stor stigning i antallet af mennesker, der har behov for høreapparater, at man ikke kan udgå også at få den tanke.

Studievært: Tror du også, at der er nogen, der får høreapparater, de ikke har brug for?

Erik Fabrin: Jamen, det ved man jo også lidt om, fordi man kan se på batterisælget – det er undersøgt i forhold til de antal høreapparater, der bliver udleveret – og ud af det kan man udlede, at en meget stor del af de høreapparater, der bliver udleveret, de bliver rent faktisk ikke brugt, og det kunne jo være, at enten har folk så ombestemt sig. De hører alligevel bedre, eller de har fået udleveret noget, som der ikke var noget reelt behov for, at de fik.

Studievært: Vi vil gerne undersøge om det er rigtigt, at private klinikker udleverer høreapparater til kunder, der ikke har brug for det. Og vi vil også gerne undersøge, hvor god en forretning det er at drive en privat høreklinik.

...

Studievært: Vi skal finde ud af, om høreklinikker udleverer høreapparater til kunder, der ikke har brug for det.

Speak: Vi vil derfor sende en af vores journalister ud til de private høreklinikker, men først skal vi have undersøgt hans hørelse her på Bispebjerg Hospital.

Birger Christensen, forskningstekniker, audiologisk afd., Bispebjerg Hospital: Allerstørst så vil vi lave en ringetone-test på ham. Det vil sige, at man præsenterer en stribe lyde, altså toner ved specifik frekvens, og så vil vi se, hvordan hans høretærskel er over for det. Så vil man lave en tale-test, hvor man kan aflæse taleforståelighed, og det foregår ved, at man præsenterer en serie ord, og så kan man se, om hans taleopfattelse er i orden. Det skal jo være et lyd-dæmpet rum, en lyd-boks. Og så skal det udstyr, vi bruger, det skal jo være velkalibreret, og personalet, der betjener udstyret, skal være veluddannet.

Studievært: Det lyder meget avanceret.

Birger Christensen: Næ, det burde være standard, når man laver en høreprøve.

Studievært: Så har vi noget, der ligner et resultat. Hvad er resultatet?

Birger Christensen: Hans ... altså evne til at opfatte tale, den er helt normal.

Studievært: Det mindre høretab, som han har, er det noget som man skal gøre noget ved.

Birger Christensen: Det vil vi ikke mene var noget man skulle gøre noget ved.

Studievært: Så I vil på baggrund af den her høretest altså ikke anbefale, at han får et høreapparat?

Birger Christensen: Nej.

Studievært: Hvor sikker er den konklusion?

Birger Christensen: Den er sikker. Det her ville man ikke afhjælpe med et høreapparat.

Studievært: Min kollega Adam har altså ikke brug for høreapparat. Det siger de herinde på Bispebjerg Hospital. Og for at være helt sikre, har vi dobbelt tjekket resultatet af høretesten med to hørelæger.

Speak: Målingerne ligger simpelthen ikke inden for de retningslinjer, Sundhedsstyrelsen har udstukket for høreapparatbehandling. Til gengæld har Adam svag tinnitus, men det er ikke noget, man vil udlevere høreapparater til.

Studievært: Og det er jo egentlig lidt mærkeligt for den private kæde af høreklinikker, Dansk HøreCenter, reklamerer med, at man hos dem kan man få et gratis høreapparat betalt af det offentlige tilskud, hvis man har tinnitus.

Speak: Faktisk må de private høreklinikker slet ikke udlevere høreapparater mod tinnitus, da tinnitus kan være et symptom på en mere alvorlig sygdom, som man skal på hospitalet og have tjekket.

Studievært: Vi skal nu finde ud af, om Dansk HøreCenter vil uddele et høreapparat til vores journalist alligevel. Han har taget en kæreste med, så hun kan filme konsultationen.

Speak: Operation X' journalist fortæller, at han har svag tinnitus og bliver nu høretestet for at se, om der er et høretab, der berettiger høreapparat. Testen foregår ikke i en lydtæt boks, som den gjorde på Bispebjerg Hospital.

[På skærbilledet vises skjulte optagelser fra Dansk HøreCenter i København. Medarbejderen, der udfører undersøgelsen, er ansigtssløret.]

Medarbejder (skjulte optagelser): Det er ikke nødvendigt at behandle det med et høreapparat, hvis du var 70 år gammel. Man kan sige som sådan, at hvis vi snakker om din tinnitus, er høreapparater ikke en godkendt form for behandling.

Speak: Vores journalist har kun et lille høretab, og den ansatte, fortæller, at høreapparater ikke er en godkendt behandling for tinnitus. Alligevel vil han gerne udlevere et høreapparat.

Medarbejder: Dét man kunne prøve, det var et høreapparat på venstre øre. Der er en stor fordel, når du [Det er ikke muligt for seeren at høre resten af sætningen].

Speak: Vi får nu fremvist en række høreapparater, vi kan vælge imellem.

Adam, TV 2s journalist: Det vil sige, sådan ét kan man bare få?

Medarbejder: Med tilskud kræver det, at du skal op til en ørelæge for at få en bevilling.

Adam: Er det så en, jeg selv finder?

Medarbejder: Nej, vi har en.

Speak: Dansk HøreCenter vil altså gerne sende vores journalist videre til en ørelæge, de samarbejder med.

Kæreste: Skal han slet ikke selv betale noget?

Medarbejder: Nej, hvis det bliver det her apparat, er der ingen betaling.

Kæreste: Og man kan ikke få nej til bevillingen eller hvad?

Medarbejder: I Københavns Kommune kan man godt. Ikke i resten af Danmark. Københavns Kommune er lidt speciel.

Adam: Hvorfor er de det?

Medarbejder: Ja, det er, fordi de vil spare nogle penge. Og de har ansat en ældre dame til at sige nej. Jeg tror ikke, det skal blive, noget problem.

...

Speak: Men vi fik af vide, at her i København kan det være lidt sværere at få den bevilling igennem, der kan udløse det offentlige tilskud. Derfor sender vi nu en ny patient ind til Dansk HøreCenter. Denne gang i Århus. Også denne patient er grundigt blevet undersøgt. Målingerne viser, at han har ensidigt høretab på venstre øre. Det er ikke noget, man vil give høreapparat til, medmindre han har store problemer i sin hverdag med at høre. Og det har han ikke. Og igen er det noget, man ifølge Sundhedsstyrelsens retningslinjer skal henvise til et offentligt sygehus.

[På skærbilledet vises skjulte optagelser fra Dansk HøreCenter i Århus. Medarbejderen er ansigtssløret.]

Medarbejder (skjulte optagelser): Det er jo sådan, at hvis man har høretab, så kan man få et tilskud, der dækker over 6.230 per apparat. Og det kan du godt få apparater for hernede. Man kan også vælge at gå den offentlige vej. Altså sygehusvejen. Der er det så dem, der bestemmer, hvilket apparat du skal have, og der er to års ventetid

...

Speak: Vores mand bliver høretestet, og han skal blandt andet gentage de ord, han kan høre i høretelefonerne. Selv om vores testperson godt kan høre ordene, mener Dansk HøreCenter, han skal have et høreapparat til venstre øre.

Medarbejder: Du vil få tilskud til et høreapparat. Det vil være den der, hvis det skulle være et gratis apparat, vi snakker om.

Speak: Ved at udlevere et enkelt høreapparat kan Dansk HøreCenter indkassere det offentlige tilskud på 6.230 kroner.

Studievært: Vi har altså nu fået udleveret to høreapparater i Dansk HøreCenter til to personer, der ikke har brug for dem.”

En tidligere kvindelig ansat hos Dansk HøreCenter fortæller, at der var nogle salgstal, man gerne skulle leve op til som sælger i virksomheden. Herudover blev hun opfordret til at anbefale dyrere apparater, end kunder havde behov for (også dyrere end det offentlige tilskud). Det oplyses videre i udsendelsen, at elever hos Dansk HøreCenter efter et halvt års praktik selv forestod konsultationer med kunder. Udsendelsen fortsætter:

”*Studievært:* ... Vi har altså været i kontakt med ti tidligere ansatte i Dansk HøreCenter. De fleste af dem er stadigvæk i branchen, og de tør derfor ikke stå frem med ansigt. Men deres påstande underbygges af dokumenter fra Dansk HøreCenter.

På disse papirer kan man se, at Dansk HøreCenter har faste succesrater for det, audiologiassistenterne skal sælge af høreapparater.

Studievært: Vejledningen her siger, at der maksimalt må sælges 40 procent høreapparater i den billige prisgruppe. Til gengæld skal der sælges minimum 40 procent af de allerdyreste høreapparater, dem som Dansk HøreCenter samtidig tjener allerflest penge på at sælge.

...

Speak: I de tre tilfælde, vi har undersøgt, har Dansk HøreCenter og Auri foreløbig sagt ja til at udlevere høreapparater til patienter, der ikke har brug for dem.”

Af konsultationen hos lægen fremgår bl.a. følgende:

”*Speak:* Operations X’ journalist bliver nu undersøgt af ørelægen og efterfølgende af en audiologiassistent.

Audiologiassistent: Hører du dårligt?

Adam: Nej, det gør jeg ikke. Jeg har lidt tinnitus.

Speak: Og resultatet af høreprøven er klar med det samme.

Læge: Den er nok lidt nedsat, din hørelse, på begge ører. En lille smule.

Adam: Men er det noget, du vil vurdere som rent høretab?

Læge: Nej, det er det ikke dårligt nok til. Vi kan sende det ind, og så vil det vise sig.

Speak: Ørelægen [i København] er udmærket klar over, at de private høreklinikker ikke må udlevere høreapparater mod tinnitus, men vi får altså vores henvisning alligevel. Vores patient fra Dansk HøreCenter i Århus er også på vej til ørelæge. Igen er der tale om en læge, som Dansk HøreCenter har henvist til. Og igen er der ikke nogen problemer med at få en henvisning.

Studievært: Vi har nu fået to henvisninger, der kan udløse offentlige tilskud til høreapparater i henholdsvis København og Århus, men vi har også været på besøg hos Auri i Holbæk, og der forgår det lidt anderledes, de har nemlig ansat deres egen ørelæge.”

I udsendelsen interviewes hjælpemiddelchef i Ballerup Kommune, Susanne Ohm. I Ballerup Kommune behandles ansøgninger i de fleste tilfælde af sagsbehandlere, der ikke har nogen lægefaglig uddannelse for at vurdere, hvorvidt – eller hvilket høreapparat – der skal bevilliges i det enkelte tilfælde. Sagsbehand-

lerne bevilliger derved apparater uden at vurdere, hvorvidt der er tale om det korrekte høreapparat i det enkelte tilfælde. Af interviewet fremgår bl.a. følgende:

”Susanne Ohm, hjælpemiddelchef, Ballerup Kommune: Vi ved, hvad de forskellige ting hedder, men vi har ikke nogen anelse om, hvad der skal til.

Studievært: Det lyder, som om I står i en situation, hvor de private hørelinikker kan sende en regning til jer uden, at I har mulighed for at kontrollere, om det er de rigtige apparater, der går til de rigtige borgere.

Susanne Ohm: Det er fuldstændigt rigtigt. Det er ligesom om, at de private har et sugerør nede i vores budget, og så kan de suge lige det, de vil. Der er nogen af de store landsdækkende kæder, som er svære at danse med. Og hos dem oplever vi i hvert tilfælde, at regningen altid lyder på det offentlige tilskud, uanset hvad.

Studievært: Det offentlige tilskud det er 6.230 kroner. Så regningen, den faktura I får, den lyder simpelthen på 6.230 kroner?

Susanne Ohm: Ja, og det dobbelt, hvis folk får både til højre og venstre øre, ja.

Studievært: Har du nogensinde set fakturaer, der var lavere end 6.230 kroner?

Susanne Ohm: Nej.

Studievært: Aldrig?

Susanne Ohm: Nej.

...

Studievært: Nu ved vi, at et høreapparat tilsvarende dem, vi har fået udleveret, koster 2.200 kroner, hvis vi skulle købe det som privat hørelinik. Hvis vi var en af de store kæder, der skulle bruge mange, ville det blive endnu billigere.

[På skærmen vises et høreapparat, der ifølge [Klager] er en anden model, end Dansk HøreCenter anvender.]

Speak: Men når hørelinikkerne sender regningen videre til kommunen ender den altid med at være på 6.230 kroner per høreapparat. Altså lige præcis det maksimale offentlige tilskud.

Studievært: Og er det så en god forretning. Ja, tilsyneladende er det en særdeles god forretning.

Speak: I sommers skrev Jyllands-Posten en række artikler om ørelæger, der samtidig ejer hørelinikker. Og i en af artiklerne lavede Jyllands-Posten en beregning på overskuddet pr. medarbejder hos fire hørelinikker.

Studievært: Klinikkerne havde sidste år et overskud på mellem 740.000 og 1,3 millioner kroner pr. medarbejder, og det er altså efter, at alle udgifter er betalt.”

Ifølge professor i sundhedsøkonomi, Kjeld Møller Petersen, skal branchens avance bl.a. ses i sammenhæng med, at det offentlige tilskud på 6.230 kroner skaber et kunstigt højt prisniveau. Udsendelsen fortsætter:

”Kjeld Møller Petersen: Jeg tror, at man skal have det tilskud ned på et sted mellem 2 og 3.000 kroner. Prisniveauet for de her apparater ligger sjovt nok og balancerer omkring, hvad tilskuddet er på. Og det tyder på, vil enhver økonom sige, at tilskuddet i virkeligheden er med til - måske - at skabe et kunstigt højt prisniveau.

Speak: Vi har nu fået svar på de bevillinger, vi har sendt ind til Københavns og Århus Kommune for vores to folk, der altså ikke havde brug for høreapparater.

Studievært: Her er brevet fra Århus Kommune. De har godkendt bevillingen. Og pengene, ja, de skal jo betales til Dansk HøreCenter.

Speak: Nu er det jo spændende med svaret fra Københavns Kommune. Vi har fået vide rundt om i de private høreklivnikker, at man har ansat en sur, ældre dame i kommunen. Én, der siger nej til bevillingerne, hvis de ikke er berettigede.

Studievært: Og det er ganske rigtigt et nej fra Københavns Kommune, ”handicapcentret giver dig hermed afslag på bevillingen af høreapparat”.

...

Studievært: De private høreklivnikker de kalder dig ”den ældre dame”. Nogen steder tilføjer de ”den sure dame”. Hvorfor gør de det?

Agnete Parving, professor emeritus i klinisk audiologi og dr.med. : Altså, det er helt i orden, at de kalder mig ældre, men sur ældre. Nu er jeg altså ikke specielt sur af natur, men det gør de selvfølgelig, fordi de bliver konfronteret med, at den kvalitet af de undersøgelser, de har lavet med henblik på høreapparattilpasning, den ikke er kvalitetsmæssigt i orden. Det giver sig selv.

Studievært: Det bliver du irriteret over?

Agnete Parving: Ja, det gør jeg. Jeg bliver selvfølgelig irriteret over det, og så bliver det afslået.

Speak: Operation X’ journalist fik da også nej til bevillingen af offentlige tilskud i Københavns Kommune.

Studievært: Hvordan kan det være, at han ikke skulle have høreapparat?

Agnete Parving: Jamen, han hører alt for godt til at få et høreapparat. Og jeg har forstået det sådan, at hans problem var, at han havde øresusen. Og når han har øresusen, så er det jo sådan set meget enkelt: Du skal henvises til det offentlige system: Tak for besøget. Og jeg vil næsten skyde på, at han ikke har nogen problemer, så han skal ikke have høreapparat.

Studievært: Han har heller ikke nogen problemer.

Agnete Parving: Nej, men så er det jo knald i låget at give ham et høreapparat, ikke?

Studievært: Én ting er, at der er, at der er patienter, der får udleveret høreapparater, som de måske ikke har brug for. Hvad kan ellers være grunden til, at så mange høreapparater ender i skuffen?

Agnete Parving: Ja altså, det kan jo være dårlige tilpasninger, fordi undersøgelserne ikke er sufficente. Så en meget vigtig faktor er, at høreapparater slet ikke lever op til de forventninger, der bliver skabt omkring høreapparater. Der bliver jo skabt nogle forventninger ved hjælp af reklamer, som er helt urealistiske. Man får jo ikke en normal høreelse af at få et nyt høreapparat.

Studievært: Hvad mener du, at man har fået ud af den her ordning, altså tilskudsordningen, at man kan gå til de private?

Agnete Parving: Altså, jeg synes jo sådan set, at det er rigtigt godt, at mange, som vel at mærke har behov for det, kan gå ned og få et høreapparat. Om det så er det private eller det offentlige, det er jeg personligt ligeglad med, så længe kvaliteten er i orden. Men dét, jeg må erkende, er, at vi jo har fået en merudgift. Der er flere, der har fået et høreapparat. Næsten alle i Københavns Kommune får to høreapparater, hvad enten de har behov for det eller ej. Og jeg må sige, jeg synes faktisk, at skatteborgerne har fået lov til at betale – til det her område – helt urimeligt mange penge til noget, som faktisk ikke bliver brugt. Og det er efter min mening misbrug af offentlige midler.

...

Speak: Men hvordan kan Dansk HøreCenter på forhånd vide, hvad deres patienter har behov for. Det har jeg tænkt mig at spørge direktøren, [Klager], om.

[Klager], direktør, Dansk HøreCenter: Jeg er ked af, at du har talt med en medarbejder, der har udtalt sådan noget vrøvl som det her. For det er noget regulært vrøvl.

Studievært: Men, altså jeg har nogle papirer, der står der lidt om, hvordan man skal håndtere, når sådan nogle kunder kommer ind, og der står også nogle minimumssatser på. Hvordan kan I på forhånd lægge jer fast på, at man skal sælge minimum 40 procent af topgruppen, når I ikke ved, hvilke kunder, der vil komme ind og købe hvilke apparater?

[Klager]: Det er heller ikke rigtigt, at vi gør det. Hvis vi ligger på de her tal her, så kan man sige, så ligger man inden for gennemsnittet. Ligger man udenfor gennemsnittet, så skal man selvfølgelig kigge på, hvorfor gør jeg det.

Studievært: Jo mere sælger op [i prisgrupperne], jo mere tjener du.

[Klager]: Det kan du vende det rundt selv, men det er ikke pointen, vi har drevet det i så mange år, og vores fokus har været at sælge den rigtige løsning til vores kunder.

Studievært: Man kan se på den her person, som har fået evalueret sine tal. Der er kommentarer til, hvordan det går, og så står der "Dit hovedfokus skal være opsalg i prisgrupperne".

[Klager]: Ja, og af det kan du se, at de ikke laver opsalg i prisgrupperne. Der er intet krav om, at man skal ramme et bestemt tal i vores virksomhed.

Studievært: Selvom I skriver det i papirerne?

[Klager]: Her, der er nogle forventninger.

Studievært: Vi har jo selv været igennem et forløb hos jer, og de her personer, vi har sendt ind, har fået et høreapparat af jer, selvom den høreprøve, de har fået foretaget, viser, at de ikke har brug for høreapparatet.

[Klager]: Det er så ikke korrekt. Altså, der er helt klart målt et høretab, og kommunen har også godkendt det. Så der er helt klart tale om et høretab.

Studievært: Københavns Kommune har ikke godkendt det.

[Klager]: Nej, Københavns Kommune godkendte ingenting i en periode, fordi de har Agnete Parving til at sidde og give afslag på alt, hvad der stort set var, så det er korrekt, ja.

Studievært: Hun siger, at det er knald i låget, hvis vores journalist skulle have høreapparat.

[Klager]: Ja, det er jeg ikke overrasket over.

Studievært: Men det preller af på dig?

[Klager]: Fuldstændigt.

Studievært: Som på teflon?

[Klager]: Ja.

Studievært: Så lad os prøve at skære ind til benet. Den ene af dem – af de her journalister – hedder Adam. Han sidder lige herovre. Han hører fint. Hans egen måling viser jo også, at det falder uden for den ramme som Sundhedsstyrelsens vejledning siger, at man skal have høreapparat til.

[Klager]: Agnete Parving, og i øvrigt flere af de andre fra de audiologiske afdelinger, har været med til at skrive den vejledning.

Studievært: Så vejledningen kan man heller ikke bruge til noget?

[Klager]: Den vejledning, det er simpelthen en gang politisk makværk. Derfor er det faktisk heller ikke papiret værd, det er skrevet på.

Studievært: Bare, at vi når hen et sted, hvor vi er enige om, at der er nogen af de her ting, dem kan I ikke acceptere.

[Klager]: Det kan vi ikke acceptere.

Studievært: Derfor så laver I jeres egne regler?

[Klager]: Det vil jeg ikke sige, at vi gør. Vi laver ikke vores egne regler.

Studievært: Det er lige præcist det, du siger, I gør.

[Klager]: Det gør vi ikke. Vi følger almindelig sund fornuft, og der er dele af de regler, som vi ikke kan bruge til noget. Det kan jeg godt sige her, ja.

Studievært: Og så lader I være med at følge dem.

[Klager]: Ja.

...

[Klip fra interviewet med [Klager] vises fordaværende indenrigs- og sundhedsminister Bertel Haarder (V).]

[Klager]: Den vejledning, det er simpelthen en gang politisk makværk.

Studevært: Hvad er din holdning til det?

Bertel Haarder: Når det offentlige definerer, hvem der skal have høreapparat, så skal de definitioner følges. Det er noget med, hvor stor nedsættelsen af hørelsen er, og det skal man selvfølgelig ikke af egen drift lave om på ude på en høreklinik.

Studievært: Men han er åbenbart ligeglad.

Bertel Haarder: Jamen, det må han ikke være, og det skal der naturligvis sættes en stopper for.”

Yderligere oplysninger

Af Center for Alternativ Samfundsanalyses (CASA) rapport ”Høreomsorgen i Danmark. Vurderinger og holdninger blandt personer med høretab” fra januar 2007 fremgår bl.a. følgende:

”1.8 Skuffeapparater

Et andet diskussionspunkt inden for høreomsorgen har været omfanget af de såkaldte skuffeapparater. Skuffeapparater er de høreapparater, der ender med stort set ikke at blive brugt. Det sker hovedsageligt, fordi høreapparaterne ikke passer til brugernes behov, eller fordi brugerne ikke kan finde ud af at anvende dem. Endelig kan brugerne have svært ved at vende sig til høreapparaterne, eller høreapparaterne kan være forkert indstillet. I sidste ende kan det betyde, at brugerne opgiver at gå med høreapparat.

Hvor 8 % af brugerne af de offentlige høreklinikker stort set ikke bruger deres høreapparater, udgør andelen af brugere med skuffeapparater 22 % af brugerne af private høreklinikker i Københavns Amt. Således ender mere end hvert femte høreapparat leveret i det private og med tilskud fra det offentlige med stort set ikke at blive brugt. Der er stor forskel på, hvor mange skuffeapparater der leveres fra den enkelte private høreklinik. For eksempel var der blandt brugere af én klinik 16 %, der stort set ikke brugte deres høreapparater. På en anden klinik var op mod 40 % af brugerne brugere med skuffeapparater. Leveringen af skuffeapparater til brugere af private høreklinikker i Københavns Amt viser, at der kan være forbundet en vis usikkerhed ved at købe høreapparat i det private.”

Af Rigsrevisionens ”Notat til Statsrevisorerne om tilskud til privat høreapparatbehandling” fra november 2010 fremgik bl.a. følgende:

”III. Ansvarlige myndigheder

...

6. Sundhedsstyrelsen har ansvaret for at fastlægge de nærmere faglige retningslinjer for høreapparatbehandlingen. Sundhedsstyrelsen har udarbejdet en vejledning om høreapparatbehandling.

...

IV. Tilskudsordningen

9. Tilskuddet til høreapparatbehandling på private høreklinikker blev indført i 2000 med det formål at nedbringe ventetiden på offentlig høreapparatbehandling. Tilskuddet udgjorde 3.000 kr. pr. høreapparat. I 2002 blev tilskuddet hævet til 5.000 kr. pr. høreapparat, da ventetiden på behandling i det offentlige ikke var nedbragt.

Tilskuddet dækker selve apparatet og behandlingen. Tilskuddet kan dog maksimalt udgøre den faktiske pris. Hvis prisen på høreapparatbehandlingen overstiger tilskuddets størrelse, betaler borgeren selv differencen. Ifølge Indenrigs- og Sundhedsministeriet ville tilskuddet på 5.000 kr. i højere grad afspejle de faktiske udgifter ved høreapparatbehandlingen, hvilket ville give borgeren ingen eller kun en mindre egenbetaling og dermed gøre det private tilbud mere attraktivt.

...

Der kan efter 4 år opnås tilskud til et nyt høreapparat. Det kan dog bevilges tidligere, bl.a. hvis borgeren er udsat for en forværring af sin hørelse, som begrundet et nyt høreapparat.

10. Hvis borgeren vælger høreapparatbehandling i offentligt regi, betaler kommunen prisen for høreapparatet og finansierer en del af behandlingen. Kommunens andel udgør 30 % af behandlingsudgiften, mens regionen afholder den resterende del.

11. I 2007 gennemførte Finansministeriet sammen med Socialministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet analyser af tilskudsordningen med henblik på en eventuel justering af ordningen. Konklusionen på ministeriernes analyse var, at den gennemsnitlige samlede udgift til høreapparatbehandling i det offentlige var større end udgiften til tilskuddet til behandling i privat regi.”

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

[Klager] har anført, at tilskuddet blev indført i 2000 på baggrund af en henstilling fra Konkurrencestyrelsen til både Socialministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet, jf. referat af 28. januar 1998 af Konkurrencerådsmødet. Tilskuddet blev sat op til 5.000 kroner, så det kunne dække både høreapparat og alle undersøgelser modsat tidligere, hvor tilskuddet var fastsat til kun at skulle dække indkøbsprisen for et høreapparat. Dette blev forklaret for TV 2 under interviewet med klager.

Udsendelsen giver et fejlslagt indtryk af, at de private klinikker, herunder Dansk HøreCenter, er dyrere end de offentlige. I udsendelsen sammenlignes det offentliges indkøbspriser på et høreapparat eksklusivt moms med tilskudsprisen til private. Tilskuddet på de 6.230 kroner er inklusivt moms og dækker både høreapparat og behandling (høreprøve, tilpasning, afprøvning og service gennem en periode på fire år samt husleje, uddannelse af personale, mv.). I udsendelsen nævnes ikke, hvad en tilsvarende samlet pris er i det offentlige system.

Udsendelsen er ensidig og efterlader seeren med et misvisende indtryk af, at stigningen i salg af høreapparater skyldes, at de private klinikker har solgt apparater til personer, som ikke har behov for høreapparat. Det er ikke korrekt. Stigningen af salget af høreapparater skal blandt andet ses i sammenhæng med, at der i befolkningen er flere ældre, og den teknologiske revolution betyder, at flere kan hjælpes.

Det påstås endvidere, at mange af de apparater, der udleveres i det private ender som ”skuffeapparater”. Der kan være flere årsager til, at personer alligevel ikke anvender deres høreapparat eller ikke føler det lever op til forventningerne. Negative bemærkninger fra andre, forkert brug og manglende rengøring eller fysisk ubehag. TV 2 henviser til en ”landsdækkende” undersøgelse og til en undersøgelse i Københavns Kommune.

Det nævnes ikke, hvem der står bag og hvilket datagrundlag, der ligger til grund for konklusionerne. I Center for Alternativ Samfundsanalyses undersøgelse sammenlignes et landsdækkende resultat for offentlige klinikker med et resultat fra tre privatklinikker i København, hvoraf de to klinikker er kendt for dårlige resultater og siden ophørt. Undersøgelsen fra København Kommune er ikke repræsentativ og skrevet af Agnete Parving, der er kendt som kritiker af de private klinikker.

Agnete Parving er ikke en upartisk lægefaglig kilde. Hun er ansat af Københavns Kommune for at spare på bevillingerne til behandling hos privatklinikker. Københavns Kommune og Agnete Parving (og andre kommuner) har tidligere afslået tilskud til borgere, der ønskede at gå til en privat klinik, og i stedet hen-

vist til behandling på Bispebjerg Hospital. Denne praksis blev af Det Sociale Ankenævn kendt ulovlig, hvilket TV 2 blev gjort bekendt med under interviewet og som burde have fremgået af udsendelsen.

Det oplyses, at Dansk HøreCenter i modsætning til Bispebjerg Hospital ikke bruger lydtrum til høreprøver, men et almindeligt kontor. Dette er ikke korrekt. Alle behandlingsrum i Dansk HøreCenters afdelinger er bygget til høreprøveformål og godkendt af DELTA (Teknisk-Audiologisk Laboratorium) i overensstemmelse med lovgivningen.

De to eksempler i udsendelsen er tænkte situationer, hvor borgere snyder sig til et høreapparat ved at lyve om deres høreproblemer og effekten heraf, både hos Dansk HøreCenter og ørelægen. Det har TV 2's redaktør da også indrømmet i radioudsendelsen "Mennesker og medier" på P1 den 22. oktober 2010.

De to testpersoner fik begge mulighed for at låne og afprøve et høreapparat for selv at vurdere effekten. De gav efterfølgende udtryk for tilfredshed, hvilket er grundlaget for anbefalingerne og henvisningerne.

Ved personer med tinnitus prøver man sig frem med for eksempel et høreapparat. Der findes ikke en godkendt behandling af tinnitus. At tinnitus og mindre høretab ikke kan behandles på en privat klinik efter Sundhedsstyrelsens vejledning er i strid med WHO og lovgivningen i Danmark. I udsendelsen oplyste direktøren om Dansk HøreCenters holdning til vejledningen. Klagers kritik af vejledningen er offentligt kendt, og Dansk HøreCenter ville have givet den samme behandling til de to testpersoner ved en aftalt optagelse. Der er således ingen saglig grund til at bruge skjult kamera.

[Klager] har i forbindelse med behandlingen af L 28 Forslag til lov om ændring af lov om social service (Loft over ydelsen for tabt arbejdsfortjeneste og nedsættelse af tilskuddet til høreapparater) anmodet om ændring af vejledningen. Der er over for Pressenævnet fremlagt en kopi af PowerPoint-præsentationen "Reform af tilskuddet til høreapparater til brug for klagers foretræde i Folketingets Sundhedsudvalg den 24. november 2010 og præsentationen "Reform af tilskuddet til høreapparater og facts om branchen" til Sophie Løhde (V) den 29. marts 2011. Af sidstnævnte præsentation fremgår bl.a. følgende:

"Vejledning 9096 fra Sundhedsstyrelsen skal tilrettes

...

Vejledningen indskrænker borgernes frie valg til et uhyre begrænset frekvensområde, jf. næste side. Dansk HøreCenter skønner, at hvis alle private fulgte vejledningen, ville kun 5-6 pct. kunne behandles i det private system.

...

Tinnitus behandles bl.a. med høreapparater på såvel de offentlige som på de private klinikker. Dette bør også indgå, når man retter vejledningen til, ligesom det bør justeres, at det i dag normalt kun er fabrikkerne, der reparerer, da garantien i modsat fald bortfalder."

Hertil kommer, at Dansk HøreCenter ikke fik forevist de skjulte optagelser fra Århus inden offentliggørelse eller gav samtykke til, at de kunne anvendes.

Det oplyses, at prisen på et høreapparat er 2.200 kroner. Det produkt, der vises i udsendelsen, har imidlertid en offentlig licitationspris/gennemsnitlig indkøbspris på 3.500 kroner inklusive moms. TV 2 kunne have tjekket oplysningen ved at kontakte Bispebjerg Hospital eller Amgros.

Endvidere giver henvisningen til Jyllands-Postens artikel fejlagtigt det indtryk, at alle ansatte hos privatklinikker tjener mellem 750.000 og 1,3 millioner kroner. Det er ikke gældende for ansatte hos Dansk HøreCenter.

Sundhedsøkonom Kjeld Møllers udtalelser om branchens høje indtægter, og at tilskuddet bør reduceres til 2-3.000 kroner, står uimodsagt. Han forholder sig ikke til, at de 6.230 kroner er et tilskud til den enkelte borger. Det er ikke nødvendigvis den fulde betaling. Det er TV 2's antagelse, at tilskuddet kun skal dække høreapparatets indkøbspris.

Klager blev interviewet i mere end to timer. Alligevel gengav TV 2 kun kort klagers kommentar til de forventede salgstal og ikke til de andre beskyldninger i udsendelsen. Eksempelvis udtaler Agnete Parving, at ”det er knald i låget at give de to journalister høreapparater”. TV 2 medtog kun ”det er jeg ikke overrasket over”.

Birger Christensen fra Bispebjerg Hospital er tillige kendt som modstander af private klinikker. Han er tekniker og ikke uddannet som audiologiassistent eller læge. Alligevel vælger TV 2 at lade ham udtale sig om en af testpersonernes høreprøve, i stedet for at lade en af Bispebjerg Hospitals audiologiassistenter eller medicinske audiologier udtale sig. Birger Christensens vurdering er ikke korrekt og fremstår uimodsigt i udsendelsen.

Susanne Ohms får uimodsigt lov til at sige, at ”De private klinikker har et sugerør nede i kommunernes pengekasse”. Hun er kommunal hjælpemiddelchef og har en økonomisk interesse i området, da det er kommunen, der skal betale tilskuddet til de borgere, der vælger privat behandling, mens de alene skal betale udgiften til selve høreapparatet til de offentlige klinikker. Her betaler regionen for selve behandlingen. Udsagnet giver indtryk af, at de private ikke følger reglerne, hvilket ikke er korrekt. I over 70 procent af Dansk HøreCenters kundeforhold er der også en del egenbetaling.

TV 2 har heller ikke forholdt sig kritisk til de tidligere ansattes udtalelser. Den ene er blevet afskediget på grund af chikane over for en kollega. Den anden blev afskediget på grund af klager fra kunder. De er begge ansat hos en konkurrent. Det virker usandsynligt, at TV 2 skulle have talt med ti tidligere medarbejdere. En tidligere medarbejder udtaler, at elever sidder alene med patienter. Det er ikke korrekt og fremstår uimodsigt.

2.2 TV 2's synspunkter

TV 2 har anført, at tilskuddet blev indført for at nedbringe ventelisterne. Nedbringelse af ventelisterne var årsagen til fremsættelse af lovforslaget i 2000. Tilskudsordningen kan være et stort potentielt spild af offentlige midler. Programmet forsøger med de skjulte optagelser at undersøge, hvorvidt der kan være tale om, at private høreklinikker sælger høreapparater i strid med Sundhedsstyrelsens vejledning til borgere, der ikke har behov for høreapparatbehandling.

Dansk HøreCenter kritiserer udsendelsen for at være ensidig. Hertil bemærkes, at det ligger inden for den redaktionelle frihed at vælge, hvilket emne udsendelsen skal tage op. Det er ikke muligt at inddrage samtlige emner. Programmet forholder sig hverken til, hvorvidt behandlingen er dyrere hos private klinikker end i det offentlige, eller sammenligner de private klinikkers indkøbspriser og det offentlige tilskud.

Klager fremfører i sin klage, at programmets præmis er at sammenligne indkøbspriser eksklusive moms med tilskudsprisen, som er en behandlingspris inklusive moms. Dette er faktisk forkert. Tilskuddet til høreapparatbehandling gives til høreapparat, tilpasning og service. Garantien står producenten af høreapparaterne for. I fakturaerne til Ballerup Kommune udspecificerede Dansk HøreCenter ikke, hvad der var indkøbspris for høreapparatet, og hvad der var tilpasningshonorar. Da TV 2 ikke fra producenterne af høreapparater kunne få oplyst en pris, oprettede TV 2 sin egen høreklinik. På den måde lykkedes det, at få en indkøbspris på høreapparater. Det fremgår af udsendelsen, at differencen fra indkøbsprisen op til det offentlige tilskuds størrelse er et tilpasningshonorar.

Prisen på det høreapparat, som TV 2 fik tilbudt, var inklusive moms. På salgsmødet oplyste leverandøren, at det høreapparat, som TV 2 fik udleveret hos Dansk HøreCenter, var en gammel model, der er gået ud af produktion. TV 2 spurgte derfor efter tilsvarende apparater. Listeprisen var 2.200 kroner eksklusive moms, men TV 2 fik 20 procents rabat, og prisen var derfor 2.200 kroner inklusive moms. Hvis TV 2 købte mange apparater, kunne man få yderligere rabat. TV 2 forsøgte at kontakte Amgros, men de havde ikke produktet og kunne derfor ikke oplyse prisen.

Baggrunden for udsendelsen var den landsdækkende undersøgelse foretaget af Center for Alternativ Samfundsanalyse, der viser at 22 procent af de udleverede høreapparater fra private klinikker ender i skuff-

ferne mod otte procent af apparater udleveret af offentlige klinikker. Denne undersøgelse understøttes af en lignende rapport fra Københavns Kommune, udarbejdet af Agnete Parving, hvor antallet er endnu højere. Disse undersøgelser dokumenterer, at der bliver udleveret apparater til personer, der ikke har behov for dem. Dette dokumenterede TV 2 ved at sende to testpersoner til Dansk HøreCenter, der ifølge Sundhedsstyrelsens vejledning ikke skal have et høreapparat. Begge personer har et høretab, der ikke beretter til et tilskud.

Den ene har et ensidigt høretab, mens den anden oplyser, at han har tinnitus. Han burde derfor være blevet afvist som patient med det samme. Disse personer skal tilses af en medicinsk audiolog, og det var ikke en audiolog, der tilså Adam. Adspurgt om patienten hører dårligt, svarer han: ”Nej, det gør jeg ikke”.

Der er ikke tale om en tænkt situation. De to personer lyver hverken over for Dansk HøreCenter eller ørelægerne om deres hørelse. Det eneste, de to personer skulle gøre, var at skrive under på, at de ikke tidligere havde modtaget tilskud til høreapparater. Resten stod Dansk HøreCenter for. TV 2 har ikke snydt sig til et kommunalt tilskud. Københavns Kommune afviste ansøgningen. Århus Kommune godkendte bevillingen, men blev af TV 2 gjort opmærksom på programmet, og at eventuelle udgifter ville blive dækket. Århus Kommune kunne i den sammenhæng oplyse, at Dansk HøreCenter ikke havde sendt en faktura.

Med brugen af skjult kamera forsøgte programmet at undersøge, om Dansk HøreCenter udleverer høreapparater i strid med Sundhedsstyrelsens vejledning, og hvorvidt borgere, der henvendte sig i en privat høreklinik, blev udsat for et merslag som anført af en tidligere medarbejder (flere medarbejdere fortalte også, at de var blevet instrueret i, hvordan de skulle forsøge at sælge to høreapparater til kunden fremfor ét). TV 2 ville ikke kunne have fået disse oplysninger, hvis man havde spurgt Dansk HøreCenter for åbent kamera.

Medarbejderen var klar over, at der ikke blev målt et høretab, der berettiger til et offentligt betalt høreapparat: ”Hvis vi ser det i forhold til din tinnitus, så er et høreapparat ikke en godkendt form for behandling”. Dansk HøreCenter forsøger at sælge apparater til personer imod Sundhedsstyrelsens vejledning og til personer, der ikke har brug for det. Hensynet til den samfundsmæssige interesse overstiger hensynet til de slørede medarbejdere og virksomhedens interesse i ikke at få offentliggjort optagelserne.

Så længe vejledningen ikke er blevet underkendt af en retsinstans bør den være gældende for de myndigheder den er udstedt til. Bertel Haarder var uenig med [Klager] i, at vejledningen ikke behøver at blive overholdt.

Det oplyses i udsendelsen, at ”testen foregår ikke i en lydtæt boks, som den gjorde på Bispebjerg Hospital”. Der bliver altså ikke sagt noget om almindelige kontorer. Det er et ubestrideligt faktum, at høreprøverne hos Dansk HøreCenter ikke foregår i en lydtæt boks.

Det er faktisk forkert, når klager henviser til Jyllands-Postens artikel som værende gældende for alle høreklinikker. I udsendelsen oplyses det, at beretningen vedrørte fire høreklinikker.

Det er korrekt, at klageren ikke fik forevist de skjulte optagelser fra Århus i forbindelse med interviewet, men han blev forelagt indholdet af optagelserne såvel telefonisk som pr. e-mail. Kritikpunkterne, der specifikt retter sig mod Dansk HøreCenter, har klager fået forelagt og mulighed for at kommentere i udsendelsen. [Klager] kommenterer dels sit syn på vejledningen, dels Københavns Kommunes afslag på tilskud til testpersonens høreapparat.

Agnete Parving bliver præsenteret præcis med en rolle, hun har haft i Københavns Kommune. Hun er tidligere professor i medicinsk audiologi, og den person, der bliver henvist til i høreomsorgen, som en af de mest vidende på området. Udover Agnete Parving har Bispebjerg Hospitals overlæge også kigget på testpersonernes høreprøver. Det er ham, der henviste til Birger Christensen, der kommenterer på lægernes vurderinger. Konklusionen af undersøgelsen videregives således af Birger Christensen efter samråd med de relevante medicinske audiologier.

I udsendelsen fortæller Susanne Ohm om kommunens manglende mulighed for at kontrollere fakturaerne og undrer sig over, at de private hørecentre altid rammer det maksimale tilskudsbeløb. Susanne Ohms kritik er rettet mod lovgiverne og altså ikke mod klager, idet kommunen skal sikre, at borgernes penge bliver forvaltet fornuftigt.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jytte Scharling, Jan Kristensen, Ulrik Holmstrup og Marianne Druedahl.

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at det ligger uden for nævnets kompetence at vurdere, hvilke undersøgelser Dansk HøreCenter er ansvarlige for, og hvorvidt lokaler og personale opfylder eventuelle faglige retningslinjer for gennemførelsen af en høretest. Disse forhold behandles derfor ikke.

På baggrund af Rigsrevisionens ”Notat til Statsrevisorerne om tilskud til privat høreapparatbehandling” af november 2010 lægges det til grund, at undersøgelser i 2007 påviste, at den gennemsnitlige samlede udgift til høreapparatbehandling i det offentlige var højere end tilskuddet til behandling i privat regi. Det oplyses ikke i udsendelsen, at behandlingen hos Dansk HøreCenter eller andre privatklinikker er dyrere pr. samlede behandling. I udsendelsen vurderes en eventuel overbehandling og derved øgede tilskudsomkostninger. Nævnet finder ikke grundlag for at kritisere TV 2 for at gengive oplysninger fra Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA) og Københavns Kommunes rapporter. Nævnet finder heller ikke grundlag for at kritisere TV 2 for at bringe Erik Fabrins vurderinger af årsagerne til stigningen i antallet af høreapparater og begrebet ”skuffehøreapparater” uden at inddrage yderligere forklaringer herpå.

Efter det oplyste viser TV 2 et høreapparat, der ikke er identisk med det høreapparat, som Dansk HøreCenter udleverede til TV 2s testperson. Ifølge TV 2s oplysninger var det muligt for en privat hørecenter at anskaffe et høreapparat med identiske funktioner til 2.200 kroner inklusive moms. Nævnet har ikke mulighed for at vurdere, om kvaliteten og prisen af det viste høreapparat adskiller sig fra Dansk HøreCenters, og udtaler på denne baggrund ikke kritik af prisoplysningen.

Vedrørende optagelserne foretaget med skjult kamera hos Dansk HøreCenter bemærker Pressenævnet, at det som udgangspunkt er betænkeligt at bringe oplysninger indhentet med skjult kamera. Når der som her ikke er indhentet et efterfølgende samtykke til offentliggørelse af optagelserne, følger det af nævnets praksis, at offentliggørelsen skal tjene en samfundsmæssig interesse, der klart overstiger hensynet til den eller de personer, der er optaget med skjult kamera, og at den nødvendige journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kan skaffes på anden måde.

Pressenævnet finder, at det er af væsentlig samfundsmæssig interesse i at belyse tilskudsordningens funktion, herunder hvorvidt private hørecentre behandler hørepatienter i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens vejledninger (vejledning nr. 9096 af 3. marts 2009 om høreapparatbehandling).

Ved bedømmelse af om offentliggørelsen af optagelserne indhentet med skjult kamera var berettiget, har nævnet på den ene side lagt vægt på, at det af optagelserne hos hørecenteren i København fremgår, at Dansk HøreCenter er bekendt med indholdet af Sundhedsstyrelsens vejledning, men alligevel er villige til at indsende en anmodning om tilskud på kundens vegne. Medarbejderen oplyser således, at der ifølge Sundhedsstyrelsens vejledning ikke tilkendes tilskud til høreapparater til personer med tinnitus. På den anden side finder nævnet det tvivlsomt, at dokumentationen kun kunne indhentes med brugen af skjult kamera. [Klager] kommenterer – og vedgår – Dansk HøreCenters praksis.

Efter en samlet vurdering finder nævnet ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at hensynet til [Klager] og Dansk HøreCenter overstiger den offentlige interesse, og nævnet udtaler på denne baggrund ikke kritik af TV 2 for at offentliggøre optagelserne. Nævnet bemærker, at de menige medarbejdere, der optræder i udsendelsen er sløret.

[Klager] kommenterer i udsendelsen optagelserne indhentet med skjult kamera, Agnete Parvings vurdering af Dansk HøreCenters behandling og de tidligere ansattes oplysninger om salgspåbud og -tal.

Nævnet udtaler herefter ikke kritik af TV 2 for ikke at indhente klagers kommentar til oplysningerne, der således ikke fremstår uimodsagt. Pressenævnet har ikke mulighed for at pålægge udlevering af råmateriale, hvorfor nævnet ikke kan tage stilling til, hvorvidt TV 2 har udeladt væsentlige udtalelser fra [Klager]. Det fremgår af klagers kommentarer, at han er bekendt med indholdet af de skjulte optagelser, og nævnet udtaler på denne baggrund ikke kritik af TV 2 for ikke at afspille optagelserne indhentet i Århus for [Klager].

Agnete Parving var ansat af Københavns Kommune, der kan bevillige tilskud til høreapparater. Dette forhold gav TV 2 anledning til at udvise agtpågivenhed over for hendes udtalelser. Agnete Parvings baggrund og tilhørsforhold fremgår af udsendelsen, så seeren har mulighed for at forholde sig til hendes troværdighed. Nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at TV 2 ikke har udvist den fornødne kildekritik ved at bringe Agnete Parvings kommentarer og vurderinger.

Nævnet finder heller ikke grundlag for at fastslå, at TV 2 har tilsidesat god presseskik ved at bringe de øvrige kilders udtalelser eller i øvrigt.

Afgjort den 27. april 2011